

УПРАВЛІНСЬКА ІНФОРМАЦІЙНА СИСТЕМА ПІДПРИЄМСТВА

Г.Г. Осадча, канд. екон. наук, доцент

І.М. Власенко

Національний університет харчових технологій

Поняття «дані» та «інформація» близькі за своїм змістом, між іншим є важлива різниця: дані – це «сирі» факти та числа, які лише будучи обробленими, стають інформацією. Управлінська інформаційна система (*Management Information*

System — MIS) – це набір взаємопов'язаних підсистем, які фільтрують та обробляють дані із множини внутрішніх і зовнішніх джерел з тим, щоб отримати потрібну для використання інформацію, пов'язану з діяльністю організації [1, с. 26].

Управлінська інформаційна система визначається структурою організації.

Якщо розглядати на прикладі виробничого підприємства харчової промисловості, то структура інформаційної системи має взаємопов'язувати функціональні підрозділи об'єкта управління.

При побудові інформаційної системи підприємства, що задовольняє потреби управлінського обліку важливо зупинитися на такому основному моменті як ступінь уніфікації та деталізації управлінської інформації, що по суті є реалізацією принципів управлінського обліку, а саме: принципу спадкоємності і багаторазового використання інформації та принципу повноти та аналітичності інформації.

Однією з найважливіших функцій є інформаційна, яка реалізується шляхом забезпечення керівників структурних підрозділів і підприємства необхідною інформацією для здійснення планування, контролю і всебічного аналізу з метою прийняття ефективних управлінських рішень [2].

Економічна інформація, що надається для прийняття управлінських рішень відображає виробничо-господарську діяльність підприємства.

Нормативно-довідкова інформація використовується при плануванні, контролі та аналізі виробничо-господарської діяльності підприємства. Склад нормативно-довідкової інформації визначається типом виробництва, асортиментом і складністю продукції, технологією і організацією виробництва, внутрішньовиробничим розподілом праці тощо.

Упорядкована та згрупована нормативно-довідкова інформація отримала назву – нормативне господарство підприємства.

Планова інформація містить дані для вибору альтернативних варіантів дій, що будуть обрані на майбутній плановий (бюджетний) період в розрізі оперативного, поточного, коротко- довгострокового планування і стратегії розвитку підприємства.

Стратегічне планування потребує специфічної інформації, а саме: інформації про зовнішнє маркетингове середовище; інформації щодо ресурсного забезпечення в довгостроковому періоді; інформації щодо довгострокової кадрової стратегії; інформації щодо питань технічного переозброєння та розробки стратегії капітальних вкладень тощо.

Тактичне планування має своєю метою ув'язати в часі за напрямками, стадіями розробки і впровадження конкретних заходів, спрямованих на виконання стратегічних цілей підприємства. Зазвичай тактичне планування подається короткостроковими планами на 1-3 роки у вигляді гнучких бюджетів, які постійно корегуються у розрізі року, півріччя, кварталу, місяця.

Поточні плани (бюджетування) складаються на період до 1 року або операційного циклу.

Таким чином, управлінська інформаційна система в своєму складі містить елементи нормування, планування і контролю, які дають можливість розширити інформаційну і регулюючу функції обліку, забезпечують зв'язок між виробничими, технологічними і економічними службами підприємства.

Звітна інформація надає дані про фактичне досягнення планових (прогнозних) основних і похідних техніко-економічних показників діяльності підприємства та забезпечує зворотній зв'язок в кругообігу інформаційних потоків.

За ступенем узагальнення економічна інформація поділяється на первинну і зведену.

Первинна інформація може бути як внутрішньою так і зовнішньою. Зведена інформація є похідною по відношенню до первинної і характеризується високим рівнем узагальнення, цілеспрямованістю, відповідністю інформаційних запитів певного рівня управління.

Інформація може бути також кількісною і якісною.

Кількісна інформація вимірюється кількісними обліковими вимірниками, а саме: грошовими; трудовими; натуральними, умовно-натуральними тощо.

Якісна інформація також вимірюється відповідними обліковими вимірниками, але поряд з тим характеризує якісний склад об'єкта обліку. Наприклад, склад персоналу за категоріями персоналу, склад основних засобів і їх стан тощо.

Правильність управлінських рішень ґрунтується на якості їх інформаційної підтримки, що забезпечує управлінська інформаційна система. Виходячи з вище сказаного можна стверджувати, що ефективними будуть лише управлінські інформаційні системи, що побудовані з врахуванням дії економічних, природничих, соціальних законів і принципів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Апчерч Алан Управленческий учет: принципы и практика / Пер. с англ. — М.: "Финансы и статистика", 2002. - с.951.

2. Інформація як основа ведення управлінського обліку та управління витратами. [Електронний ресурс]; Режим доступу <http://econjournal.vsau.org/files/pdfa/656.pdf>